

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta tad-9 ta' Awwissu, 2007

Appell Kriminali Numru. 143/2007

Il-Pulizija
(Spt. A. P. Miruzzi)

Vs
Mario Ellul

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli :

1. fit-12 t'April, 2001, mal-wasla tieghu fil-mitjar Internazzjonali ta' Malta mat-titjira KM711 mill-Kajr, Egittu, xjentement naqas li jiddikjara lill-Ufficjali tad-Dwana, billi ghadda mill-“Green Channel” b'hames (5) long-eared owls (tlieta (3) minnhom mejtin), li l-importazzjoni taghhom hija proibita u/jew ristretta.

Dawn għandhom il-valur ta' (a) Lm60,000 it-tlieta mejtin, (b) LM120.00,0 it-tnejn hajjin, dazju ta' (a) u (b) xejn, valur totali ta' LM180.00,0 u li fuqhom kellha tithallas taxxa fuq il-Valur Mizjud, liema taxxa tammonta għal LM27.00,0 liema taxxa ma gietx imħallsa u /jew kawtelata w dan bi

ksur ta' I-Artikolu 60 (a)(b)(c)(k) , I-Artikolu 62 (a)(b)(c)(f)(g)(h)(i)(k) ta' I-Ordinanza tad-Dwana Kap. 37, kif ukoll A.L. 44/1982 u I-Artikolu 80 ta' I-Att dwar Taxxa fuq il-Valur Mizjud (Att nru. XXIII-1998);

2. fl-istess data, hin, post u cirkostanzi kelli fil-pussess tieghu xi ghasfur, haj jew mejjet, jew parti minn xi ghasfur, jekk ma jkunx xi ghasfur inkluz fl-Iskedi I, II jew III li jinsabu mar-regolamenti ta' I-1993 dwar il-Harsien ta' I-Ghasafar u I-Fenek Selvagg A.L. 146/93, kemm-il darba ma jippruvax li dak I-ghasfur, jew parti minnu, kien importat b'mod legittimu jew li kien imrobbi fil-maqful jew li kien registrat mad-Dipartiment skond il-paragrafu (5) tar-regolamenti 17 ta' dawn ir-regolamenti, u aktar talli fl-istess data, hin, post u cirkostanzi importa jew garr jew kelli fil-pussess tieghu xi ghasfur haj jew mejjet, jew parti ta' xi ghasfur li ma huwiex imsemmi fl-Iskedi I, II jew III tar-regolamenti ta' I-1993 dwar il-Harsien ta' I-Ghasafar u I-Fenek Selvagg, A.L. 146/93, kemm il-darba ma jippruvax li dak I-ghasfur kien importat b'mod legittimu jew li kien imrobbi fil-maghluq, u aktar talli fl-istess data, hin, post u cirkostanzi importati ghasafar, hajjin jew mejtin, jew partijiet minnhom, meta ma humiex imrobbija fil-maghluq fil-pajjiz minn fejn ikunu originaw (Yemen), u huma protetti fil-pajjiz ta' I-origini taghhom, u li I-esportazzjoni taghhom mill-pajjiz minn fejn gew esportati kienet wahda mhux awtorizzata w dan bi ksur ta' A.L. 146/1993 Art 12(1)(2)(3), u aktar talli fl-istess data, hin, post u cirkostanzi zamm jew qafel ghasfur f'gagga jew recipient iehor li ma jkunx kbir bizzej jed biex I-ghasfur ikun jista' jiftah gwenhajh b'mod hieles u dan bi ksur ta' A.L. 146/93 Art 16(a);

3. fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi minghajr ma kelli fil-pussess tieghu kull permess, certifikat u licenzja li jkollhom x'jaqsmu mal-importazzjoni ta' dak I-ezemplari, importa I-istess speċi li hija protetta fil-pajjiz mnejn originat, minghajr licenzja ta' esportazzjoni, importa I-istess speci mhux kif titlob il-Konvenzjoni dwar il-Kummerc fi Speci Mhedda ta' Fawna w Flora Selvagg, naqas li jzomm kull licenzja, permess jew certifikat sakemm dawk I-ispeci kienu taht il-kontroll tieghu w dan bi ksur ta' A.L. 19/1992 Art 6(1)(2), 7(3) u 8;

4. fit-12 t'April, 2001 u fil-granet ta' qabel, gewwa l-fond numru 3, Triq San Nikola, Hal-Kirkop, u f'dawn il-Gzejjer ghamilha ta' balzmatur ghal skopijiet kummercjali sabiex jibbalzma jew jimmonta xi ghasfur jew jaghmilha ta' balzmar jew kellu fil-pussess tieghu ghodda, kimika jew apparat iehor li jintuza jew li soltu jintuza ghall-ibbalzmar, minghajr il-licenzja tal-Kummissarju, u aktar talli fl-istess data, lok u cirkostanzi bbalzma jew immonta ghasafar li m'humix imsemmijin fl-Iskedi I, II u III li jinsabu mar-regolamenti ta' I-1993 dwar il-Harsien ta' I-Ghasafar u I-Fenek Selvagg A.L. 146/93, u dawk imsemmija fil-paragrafu (3) tar-regolament 12 ta' dawn ir-regolamenti, u aktar talli fl-istess data, lok u cirkostanzi naqas li jzomm registru li fih għandu jnizzel car hdejn id-data tad-dhul, sid kull għasfur jew għasfar, I-indirizz tieghu u n-numru tal-Karta ta' I-Identita' u t-tip ta' speci ta' I-ghasfur jew għasfar li għandu jibbalzma, liema dettalji għandhom ikunu kontro-senjati mill-istess sid, u dan bi ksur ta' A.L. 146/93 Art 17 (1)(2)(3)(4) kif sussegwement emendati;

5. fl-istess data, post u cirkostanzi kellu fil-pussess tieghu xi għasfur, haj jew mejjet, jew parti minn xi għasfur, jekk ma jkunx xi għasfur inkluz fl-Iskedi I, II jew III li jinsabu mar-regolamenti ta' I-1993 dwar il-Harsien ta' I-Għasafar u I-Fenek Selvagg A.L. 146/93, kemm-il darba ma jippruvax li dak I-ghasfur, jew parti minnu, kien importat b'mod legittimu jew li kien imrobbi fil-maqful jew li kien registrat mad-Dipartiment skond il-paragrafu (5) tar-Regolamenti 17 ta' dawn ir-regolamenti, u aktar talli fl-istess data, hin, post u cirkostanzi importa jew għarr jew kellu fil-pussess tieghu xi għasfur haj jew mejjet, jew parti ta' xi għasfur li ma huwiex imsemmi fl-Iskedi I, II jew III tar-Regolamenti ta' I-1993 dwar il-Harsien ta' I-Għasafar u I-Fenek Selvagg A.L. 146/93, kemm il-darba ma jippruvax li dak I-ghasfur kien importat b'mod legittimu jew li mrobbi fil-maghluq, u aktar talli fl-istess data, hin, post u cirkostanzi mingħajr il-permess tal-Ministru, jbiegħ jew joffri ghall-bejgh, ipartat jew b'xi mod li jkun jikkumercja kull għasfur imsemmi fil-paragrafu (a) ta' regolament 2 tar-Regolamenti ta' I-1993 dwar I-Għasafar u I-Fenek Selvagg (dikjarazzjoni ta' Speci Protetti u Riservi Naturali) kemm jekk haj jew mejjet, hliet meta dak I-ghasfur ikun imrobbi fil-maghluq u jkollu curkett

magħluq (closed ringed) u dan bi ksur ta' A.L. 146/1993 Art 12(1)(2)(4) kif sussegwentement emendati;

6. fit-12 t'April, 2001 u fil-granet ta' qabel, gewwa fond numru 22 Golden Eagle, Triq il-Kbira, Hal-Kirkop, u f'dawn il-Gzejjer kellu fil-pussess tieghu speci ta' għasafar li ma kienux registrati mad-Dipartiment ghall-Harsien ta' l-Ambjent u dan bi skur ta' A.L. 146/93 Art 12(1), Art 17(5) kif sussegwement emendati;

7. sar recidiv b'sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Malta) datata 29.04.1999, liema sentenza hi definitiva w ma tistax tigi mibdula.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-22 ta' Marzu, 2007 li biha wara li rat l-artikoli 60(a)(b)(c)(k), 62(a)(b)(c)(f)(g)(h)(i)(j) ta' l-Ordinanza tad-Dwana Kap 37 kif ukoll l-Avviz Legali 44/82 u l-Artikolu 80 ta' l-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u l-Artikoli [Recte : regolament] 12 (1)(2)(30) u 16(a) u 17(1)(2)(30)(4) ta' l-Avviz Legali 146/93 u l-Artikolu [Recte : regolament] 6(10(2), 7(3) u 8 ta' l-Avviz Legali 19/92, sabet lill-appellant hati ta' l-akkuzi kollha inkluz ir-recidiva, kif dedotti u kkundannatu ghall-multa ta' tlett mijha w seba' u tmenin lira Maltija (LM387) għal fini tar-reati kontra l-Ordinanza tad-Dwana. Fil-konfront tar-reati numru 2, 4, 5 u 6 in kwantu jikkoncernaw l-avviz legali 146/93 kif emendat bl-avviz legali 79/06 għal multa ta' elf lira (LM1,000) kif ukoll issospendiet u ipprojbixxiet lill-appellant illi jottjeni xi licenzja ta' l-ibbalzmar għal tlett snin u fil-konfront tar-reat numru 3 fejn kiser il-provvedimenti ta' l-Avviz Legali 19/92 għal multa ta' elfejn lira (LM2,000). B'kollo għalhekk multa ta' tlett elef, tlett mijha, seba' w tmenin lira Maltija (LM3,387) u peress illi l-glud jew insterqu jew intilfu fil-mori ta' din il-kawza (ara verbal 13 ta' l-Ottubru 2004 fol 133) ma kienx il-kaz illi l-Qorti tordna l-konfiska tagħhom izda ornat il-konfiska ta' l-ghasafar kollha illi gew elevati mill-fond gestit mill-appellant 3 St Nicholas Street, Hal-Kirkop, safejn dawn għadhom jezistu.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fit-2 t'April, 2007, li bih talab lil din il-Qorti joghgħobha thassar, tirrevoka w tannulla s-sentenza appellata billi tillibera mill-akkuzi kollha li tagħhom il-Qorti sabitu hati u fin-

nuqqas tapplika pieni ferm anqas harxa minn dik ta' I-Ewwel Qorti.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat illi l-aggravji tal-appellant huma, fil-qosor, is-segwenti w cioe' :-

1. Li I-Ewwel Qorti ghamlet apprezzament hazin tal-fatti meta ma qaghdietx fuq xhieda testwali nkluza dik tal-appellant u strahet aktar fuq argumentazzjoni tal-istess Qorti illi nonostante li l-appellant gie indirizzat biex jghaddi mill-green channel, donnu riedet tghid li ghalkemm l-appellant , wara li kien fil-green channel u ghaddewlu l-basket li kellu mill-X-Ray machine li ma indika xejn kuntrarju, xorta fuq domanda ta' l-ufficial tad-Dwana iddikjara l-glud u l-ghasafar, il-Qorti argumentat mod iehor u sabitu hati tal-importazzjoni minghajr dikjarazzjoni tad-Dwana u dan ghax deherila li "*ma kellux jistenna lill-ufficial tad-Dwana jissuggerixxi jew isaqasieh x' kien qed igorr mieghu!*"
2. Li fl-ebda mumnt ma jirrizulta li l-appellant ipprova jimporta minghajr il-kunsens ta' l-awtoritajiet tad-Dwana tant li saret id-dikjarazzjoni tal-glud tat-tjur u tjur fil-green channel ghax hekk gie imgieghel jghaddi bhall-passiggieri ohrajn u dan peress li jidher li r-red channel ma kienx hemm ufficiali go fih u allura ma seta' qatt jinstab hati li kiser l-Ordinanza tad-Dwana.
3. Li I-Ewwel Qorti qatt ma setghet tasal ghall-valutazzjoni meta ma kienx hemm kontroll dwar dan ghaliex il-glud tat-tjur soggetti ghal din il-procedura qatt ma dehru fil-Qorti, w, aktar u aktar, jidhru li nsterqu minn taht il-kustodja ta' l-awtoritajiet b' mod l-d-difiza ma setghetx tikkontrolла tali valutazzjoni astronomika.
4. Li l-artikolu 80 ta' l-Att fuq it-Taxxa tal-Valur Mizjud ma kienx applikabbli ghal dan il-kaz.
5. Li l-ewwel Qorti imkien fis-sentenza appellata ma ghamlet riferenza ghall-fatt sollevat mid-difiza li l-artikolu [recte: regolament] 12 ta' l-Avviz Legali 146/1993 u in partikolari tal-paragrafu 3 li jagħmilha cara li l-glud tat-tjur u tjur setghu jigu importati kemm il-darba mill-pajjiz tal-

origini, I-Yemen, kienet wahda awtorizzata li johorgu b' mod legali.

6. Li I-Ewwel Qorti applikat il-massimu fit-tieni, r-raba , il-hames u s-sitt imputazzjoni u l-massmu wkollu fit-tielet akkuza w lanqas applikat il-principju tal-konkors tal-pieni meta l-istess imputazzjonijiet huma komprizi w involuti w jitkellmu fuq l-istess cirkostanzi ta' importazzjoni u/jew pussess u ghalhekk ma kellhiex tapplika multi separati u fil-massimu taghhom individwalment.

7. Li l-oggetti suggett ta' din il-procedura qatt ma dehru u I-Ewwel Qorti qatt ma kellha kontroll fuqhom u d-difiza qatt ma setghet taghmel l-ebda valutazzjoni indipendent għall-fin tal-kontroll ta' dak li xehed l-ufficjal tad-dwana w dawn sparixxew u ghalhekk ma setghgux iwasslu biex l-appellant iwiegeb l-akkuzi w tinstab htija.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Rat il-verbal li bih il-prosekuzzjoni qablet li s-sentenza fl-Appell Kriminali "**Il-Pulizija vs. Francis Camilleri et**"[14.5.2007] tapplika għal dan il-kaz kif issottomettiet id-difiza w li jekk ma kienetx tapplika l-ligi tad-Dwana lanqas tkun applikabbli l-ligi dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud.

Semghet it-trattazzjoni;

Rat l-ordni tagħha biex il-kawza tigi rikjamata għas-sentenza għas-seduta tal-lum;

Ikkonsidrat;

Illi l-ewwel zewg aggravji jirrigwardaw l-apprezzament tal-fatti magħmul mill-Ewwel Qorti. Issa gie dejjem ritenut li din il-Qorti, bhala Qorti ta' revizjoni, ma tiddisturbax leggerment il-konkluzzjoni ta' I-Ewwel Qorti dwar apprezzament ta' fatt izda tagħmel ezami approfondit tal-provi biex tara jekk fuq il-fatti rizultanti lill-Ewwel Qorti, din setghetx legalment u ragonevolment tasal għall-konkluzzjoni li tkun waslet għaliha b'mod "safe u satisfactory".

Kif gie ritenut minn LORD CHIEF JUSTICE WIDGERY fil-kawza “**R. vs. Cooper**” [1969] 1 QB 276:-

“Assuming that there was no specific error in the conduct of a trial, an appeal court will be very reluctant to interfere with the jury’s verdict (in this case , with the conclusion of the learned Magistrate) , because the jury will have had the advantage of seeing and hearing the witness, whereas the appeal court normally determines the appeal on the basis of papers alone ..” (Ara ukoll Blackstone’s Criminal Practice (1991) , p.1392)

Ikkonsidrat;

Din il-Qorti ezaminat bir-reqqa il-provi kollha dwar x' gara ezatt meta l-appellant kien wasal biex jghaddi minn hdejn ic-checks tad-Dwana fl-ajruport internazzjonali ta' Hal Luqa fit-12 t' April, 2001. Mill-provi jirrizulta li mhux minnu li l-ufficjali tad-Dwana indirizzaw lill-appellant biex jghaddi mill-green channel imma kienu qed jindikaw min mill-passiggieri li kienu ghaddejjin kellhom jghaddu il-bagalji mill-isscanner. L-appellant fl-ewwel istqarrija tieghu stqarr li hu ma kienx informa lill-ufficjali tad-Dwana li kelli dan it-tajr. Stqarr ukoll li permess biex idahhalhom Malta ma kellux

Di fatti **Saviour Buhagiar** xehed li hija ghazla tal-passiggier illi jaghzel ic-channel minn fejn jghaddi jew green jew red , pero' jghaddi minn fejn jghaddi, xorta ser isib ufficjali tad-Dwana. L-imputat u ohrajn kienu ghaddejjin mill-green channel dak il-hin li huma bdew jiscanjaw il-bagalji. Il-basktijiet li scanjaw kienu tlieta w kien hemm wiehed hand luggage. Li seta' jara kien li go basket minnhom kien hemm xi glud ta' ghasafar u zewg ghasafar li kienu għadhom hajjin. L-ohrajn kienu forma ta' pakketti imma dehru li kienu għasafar.Kien wara illi fethu l-bagalji u raw il-pakketti li l-imputat u ohrajn qalulhom li dawk kienu għasafar. (fol. 24 u 25)

Neville Cesareo xehed li hu kien fuq I-X-Ray Machine u qed jara l-passiggieri dehlin. Wara xi hin is-superjur tieghu Carmel Attard irreferielu erba passiggieri li kienu għadhom

kif ghaddew mill-green channel. Waqt li qed jiscanja l-bagalji ta' dawn in-nies induna li kien hemm xi items li kienu identici f' kull bagalja w li ma setax jagharaf Ghalhekk irrifera l-bagalji lill-kollegi tieghu biex jifthuhom u jaraw x' kien fihom. Staqsew lil-passiggieri x' kienu dawn u dawn qalulhom li kienu glud tal-ghasafar. Cahad dak li gie suggerit lili fil-kontro-ezami li l-appellant Mario Ellul kien qal mill-ewwel li dak li kien hemm gewwa l-hold all kienu kokki. Kien biss fl-ahhar li qal x' kelli u wara li kienu gja fethu l-bagalji kollha u wara li l-kollega tieghu dahhal idu fil-hold all u hass xi haga ticcaqalaq. (fols. 47 u 48)

Il-Fizzjal tad-Dwana **Carmel Attard** xehed li fit-12 vt' April, 2001, meta dahlet it-tirjira KM711 mill-Kajr, il-passiggieri bdew jghaddu mill-green channel. Hu waqqafhom kollha w ghaddihom biex jghaddu l-bagalji mill-X-Ray Machine . Waqt li kienu ghaddejjin il-bagalji nstabu diversi tjur fil-bagalji tal-imputat u ohrajn, glud imkebbin f' garbage bags suwed u zewgt itjur li kienu hajjin. (fol. 12 u13)

Stanley Gatt, li kien gie nominat bhala espert tal-Qorti u esebixxa r-relazzjoni tieghu ST 1 , xehed illi fit-12 t' April, 2001, hu kien acceda fl-ajruport internazzjonali ta' Hal Luqa u hemm kien kellem lill-appellant u lil ko-imputati l-ohra. Staqsiehom jekk kienux huma li li kienu ppakkjaw il-glud fil-kontenituri taghhom u rrispondew fl-affermattiv. Staqsiehom jekk kellhomx xi dokumentazzjoni biex jiggustifikaw l-importazzjoni tal-glud u rrispondew fin-negattiv. Esebixxa listi differenti tal-glud li kienu qed jingarru mill-appellant u minn kull iehed mit-tlitt ko-imputati l-ohra (Dok. SG). Kull wiehed mill-imputati identifika l-bagħalja tieghu. Ebda wahda mill-ezemplari ma huma imnizzla fl-iskeda 1,2 u 3 ta' l-Avviz Legali 146 tal-1993 . Huma kollha protetti fil-pajjiz tal-origini taghhom, igifieri il-Yemen u xi uhud minnhom huma ukoll protetti skond l-Avviz Legali 19 ta' l-1992. Ma gietx prodotta dokumentazzjoni ghall-awtorizzar ta' l-esportazzjoni mill-Yemen ghall-Malta.

Instab kokk haj fil-kaz tal-appellant li kienu mizmuma go boroz ta' xi drapp b' tali mod li ma setghux jifthu

gwienhajhom liberament . Tnejn minn dawn l-ispeci kienu hajjin u ttiehdu il-kwarantina. (fols. 58 u 59)

Ix-xhud esebixxa ittra miktuba minnu, bhala Environment Inspector lill-Environment Protection Council tal-Yemen (Dok ST4 a fol. 63) datata 26 ta' Gunju, 2001 fejn magħha giet annessa lista tal-ghasafar li nqabdu minnghand l-appellant kif ukoll minnghand ko-imputati ohra, fl-ajruport. Giet esebita r-risposta għal din l-ittra (Dok. ST5 a fol. 65) li inter alia kienet tħid testwalment hekk :-

"With reference to our earlier correspondence dated June 26, 2001, we would like to declare that the Yemeni law is prohibiting the exploration and exportation of any species of wildlife and this includes birds. Only in few cases where a specimen is required for scientific purposes then a special permit for it could be granted from the concerned authorities in Yemen . However all species indicated in our (Sic!) of June 26, are protected under the Yemeni law." (sottolinear ta' din il-Qorti)

Din l-ittra ggib id-data tat-12 t' Awwissu, 2001 u hija iffirmata minn Dr. Mohammed S. El-Mashjari , Chairman tal-Environment Protection Authority fil-Ministry of Tourism and Environment tar-Republic of Yemen.

Fl-ewwel stqarrija tieghu l-appellant, mistoqsi jekk kienx informa lill-Ufficiali tad-Dwana jew tal-Immigrazzjoni li kellu dawn it-tjur, wiegeb : **"Le. ma infurmajthomx."** (fol. 31) ammetta li l-hames kokkiet li kellu fil-hold all kienu tieghu. Qal li ma kellux permess biex idahhalhom. (Fol. 31 sa 33)

Fix-xieħda tieghu quddiem l-Ewwel Qorti (fols. 148 u 149) l-appellant qal li kien xtara hames kokkiet mil-Yemen biex irabbihom . Kien xtrahom bi prezz verament irhis u b' kolox lanqas gewh lira. Ma kellux problema biex jghaddi l-kokki mill-Yemen ghall-Egħittu. Mill-Egħittu gie Malta. Meta waslu Malta kien hemm wieħed ragel u indirizzhom biex jghaddu minn certu post tad-Dwana peress li ma kienux

Kopja Informali ta' Sentenza

hafna nies. Dan ra l-basket tieghu jiccaqlaq u staqsieh x' kelly fih u hu mill-ewwel qallu li kelly erba kokkiet. Staqsieh "Ghasafar?" u hu wiegbu "Iva." Il-gwardjan qallu li mhux suppost li gab ghasafar mieghu. Dan gab is-superjuri tieghu u bdiet l-investigazzjoni.

In kontro-ezami l-appellant xehed li kif dahlu l-airport kien hemm persuna li indirizzathom jghaddu mic-channel l-ahdar peress li kienet ftit nies. Hu kien l-ewwel wiehed li ghadda minn hemm. Hemm il-gwardjan staqsieh x' kelly u mill-ewwel qallu li kelly dawn il-kokk. Hu jaf id-differenza bejn ir-red u l-green channel u jaf li tal-ahhar qiegħed hemm għan-nies li ma jkollhom xejn x' jiddikjaraw, izda din il-persuna kienet indirizzathom li jghaddu minn hemm. Ikkonferma z-zewg stqarrijiet tieghu. Hu kelly l-hsieb li jrabbi l-kokki li gab mill-Yemen.

Ma jidhirx li hemm xi kontestazzjoni relatata mas-sejba ta' kwantita' kbira ta' għasafar ibbalzmati fil-proprjeta' tal-appellant f' dan l-appell u għalhekk din il-Qorti tara li mhux il-kaz li tirriepiloga l-provi rigwardanti r-raba u s-sitt imputazzjoni w l-addebitu tar-recidiva.

F' dan l-istat tal-provi l-Ewwel Qorti kellha kull dritt li legalment u ragjonevoment tikkonkjlu li l-appellant ma kienx iddikjara il-glud tat-tjur li kelly fil-bagalji tieghu w ta' shabu, hliet meta kien inevitabbi li jagħmel dan wara li bdew jinfethu l-bagalji meta l-scanner indika li kien hemm oggetti suspectu gol-bagalji. Il-versjoni li ta l-appellant meta xehed quddiem l-Ewwel Qorti hija sostanzjalment differenti minn dak li qal fl-ewwel stqarrija tieghu w l-Ewwel Qorti kellha kull dritt li taccetta dak li qal a tempo vergine bhala aktar veritier minn dak li umbagħad xehed dwaru snin wara. Għalhekk l-ewwel zewg imputazzjonijiet jirrizultaw pruvati sodisfacentement u din il-Qorti ma tarax li għandha x' ticcensura fl-apprezzament tal-fatti li għamlet l-Ewwel Qorti fir-rigward.

Ikkonsidrat;

Illi dwar it-tielet u s-seba' aggravji - li fis-sustanza huma l-istess - u li jikkoncernaw l-istimi tat-tjur in kwistjoni, din il-

Qorti osservat li fl-udjenza tal-5 ta' Frar, 2004, (fol. 51) quddiem I-Ewwel Qorti, gie verbalizzat li Joseph Borg kien esebixxa formalment it-tjur mertu tal-kawza, hlied ghal tnejn minnhom li kienu impurtati hajjin u ghalhekk intbagħtu ghall-kwarantina u ma kienux fil-pussess tad-Dwana. (fol. 53) Dak in-nhar id-difiza ma insistietx li dawn jigu esebiti fizikament u materjalment quddiem I-Ewwel Qorti. Mhux biss, imma meta l-prosekuzzjoni talbet awtorizzazzjoni sabiex tiddistruggi l-glud tat-tjur in kwistjoni peress li kien ilhom zmien fil-friza w setghu jkunu ta' perikolu għas-sahha tal-bniedem, id-difiza rrimettiet ruha. Għalhekk issa l-appellant ma jistax jilmenta li ma setax jikkontrolla l-istima tal-espert tal-Qorti meta hu stess ma nsistieq ghall-esebizzjoni fizika tat-tjur u addirittura irrimetta ruhu għat-talba għad-distruzzjoni tagħhom.

Inoltre I-Ewwel Qorti kienet innominat espert tal-Qorti biex jistma l-imsemmi glud u tjur fil-persuna ta' Joseph Sultana li kellu esperjenza kbira f' dan il-qasam. Dax-xhud esebixxa r-relazzjoni tieghu (fol. 22) w ikkonferma li l-istimi tal-prosekuzzjoni kienu gusti w ekwi, anzi zied jghid li f' certi exemplari jidhirlu li dawk huma prezziżjet anqas minn dawk tas-suq. (Fol. 15). Dan l-espert kien gie ukoll kontroezaminat mid-difiza (fol. 17).

Illi fis-sistema legali tagħna l-esperti jkunu tal-Qorti w ma hemmx lok għal stimi minn esperti indipendenti, kif donnha qed tipprendi d-difiza. L-Ewwel Qorti jidher li strahet fuq l-istima kif konfermata mill-espert tal-Qorti Sultana u din il-Qorti ma għandha ebda raguni ghaliex għandha tqis xort' ohra. Għalhekk dawn iz-zewg aggravji jidhru manifestament infondati u qed jigu respinti.

Illi r-raba' aggravju ukoll jidher infondat ghaliex ma hemmx dubju li l-Att dwar it-Tacxxa fuq il-Valur Mizjud kien applikabbli ghall-importazzjoni gewwa Malta ta' dawn it-tjur mill-appellant.

Illi għar-rigward tal-hames aggravju, hu ovvju li l-projbizzjoni ta' pussess tal-ghasafar in kwistjoni hu wieħed assolut u sta' ghall-appellant li jiprova li l-ghasafar in kwistjoni kien importati b' mod legittimu jew li l-ghasafar

Kopja Informali ta' Sentenza

kienu imrobbija fil-maqful jew li kienu registrati mad-Dipartiment skond il-paragrafu (5) tar-regolament 17 tal-AL 146/93 u l-istess japplika ghall-importazzjoni tal-ghasafar sakemm l-appellant ma jipprovax li dawk l-ghasafar kienu importati b' mod legittmu jew li kienu imrobbija fil-magħluq . Din il-prova l-appellant ma għamilhiex u proprju jirrizulta l-kuntrarju. Għalhekk anki din il-parti tat-tielet imputazzjoni tirrizulta.

Għar-rigward tal-hames aggravju mhux talli ma saritx il-prova li l-esportazzjoni tal-kokki mil-Yemen kienet wahda awtorizzata, imma sahansitra jidher - anki jekk din mhux l-aqua prova - li t-tajr kollu li kellu l-appellant kien protett u li hemm projbizzjoni li jigi esportat mill-Yemen skond id-dikjarazzjoni tac-Chairman tal-Environment Protection Authority tal-Yemen (Dok. ST5 a fol. 65). Għalhekk anki dan l-aggravju qed jigi respint

Għar-rigward tal-ahhar parti tat-tieni imputazzjoni, u tat-tielet imputazzjoni, pero' jidher li f' kull kaz ikun hemm il-konkors formali jew ideali bejn dawn l-imputazzjonijiet u dawk imsemmija fl-ewwel parti tat-tieni imputazzjoni w-ghalhekk mhux il-kaz li jigi punit ukoll ghall-dawn ir-reactante li l-istess fatt qed jagħti lok għal diversi imputazzjonijiet differenti. Dan għalhekk għandu jkun rifless fil-piena erogata.

Ikonsidrat;

Dwar is-sitt aggravju, li jirrigwarda l-piena, il-principju regolatur hu li mhux normali li tigi disturbata d-diskrezzjoni ta' l-Ewwel Qorti jekk il-piena nflitta tkun tidhol fil-parametri tal-ligi u ma jkun hemm xejn x'jindika li kellha tkun inqas minn dak li tkun fil-fatt. (Ara. "**Ir-Repubblika ta' Malta vs. David Vella**" [14.6.1999], "**Ir-Repubblika ta' Malta vs. Eleno sive Lino Bezzina**" [24.4.2003] u ohrajn.).

F'dan il-kaz il-piena erogata ghall-ewwel imputazzjoni hija decizament entro l-parametri tal-ligi anzi l-Ewwel Qorti applikat l-aktar piena favorevli ghall-appellant in vista tal-emendi li saru ghall-ligi u li dahlu in vigore f' Lulju, 2005

cioe' fil-mori tal-process. Il-piena erogata ghat-tieni imputazzjoni hija ukoll entro l-parametri legali.

Pero' kemm il-Prosekuzzjoni kif ukol id-difiza ivverbalizzaw li f' dan il-kaz għandu japplika l-proviso (c) tal-artikolu 62 tal-Kap. 37 li jghid testwalment :-

"Il-pieni imposti b' dan l-artikolu ma għandhomx jappikaw fil-kaz ta' reat li jkollu x' jaqsam ma' importazzjoni ta' oggetti kontrarjament għal projbizzjoni jew restrizzjoni meta jkun hemm piena espressament għal dak ir-reat bil-ligi jew att iehor li jimponi l-projbizzjoni jew restrizzjoni"

Illi kif gie ritenut fl-Appell Kriminali "**Il-Pulizija vs. Francis Camilleri et.**" [4.5.2007] minn din il-Qorti diversament preseduta :-

"I-imsemmi proviso huwa car u ma jħalli ebda dubju li f' dan il-kaz il-pieni kontemplati fl-artikolu 62 tal-Kap. 37 mhumiex applikabbli galadárba l-Avviz Legali 19/1992 u anki l-Avviz Legali 146/1993 jipprovd espressament ghall-projbizzjoni ta' l-importazzjoni tat-tjur ossia glud in kwistjoni u l-pieni relattivi dwarhom."

Għalhekk minkejja li l-appellant instab hati ta' l-ewwel imputazzjoni mhux il-kaz li tigi applikata l-piena kontemplata fil-Kap. 37 u l-Att dwar it-Taxxa dwar il-Valur Mizjud fil-konfront tieghu.

Inoltre għar-rigward tat-tielet imputazzjoni, peress li bejn din l-imputazzjoni u t-tieni imputazzjoni hemm il-konkors formali jew ideali ghax bl-istess fatt gew kommessi diversi reati kontemplati f' dispozizzjonijiet diversi tal-ligi, jidher li hu l-kaz li tigi applikata biss il-pienā għad-ding imputazzjoni .

Konsegwentement necessarjament irid ikun hemm temperament fil-pienā.

Għal dawn il-motivi din il-Qorti qed tilqa' l-appell parżjalment billi tiriforma s-sentenza appellata, billi tikkonferma fejn sabet lill-appellant hati tal-

Kopja Informali ta' Sentenza

imputazzjonijiet kollha dedotti kontra tieghu w tal-addebitu tar-recidiva w fejn ikkundannatu multa ta' elf lira Maltin (LM1000) fir-rigward tar-reati kontenuti fl-imputazzjoni numru tnejn, erba, hamsa u sitta in kwantu dawn jikkoncernaw I-avviz legali 146/1993 kif emendat bl-avviz legali 79/06 kif ukoll fejn issospendiet u iprojebiet lill-appellant li jottjeni xi licenzja ta' l-ibbalzmar ghal tlitt snin u fejn ordnat il-konfiska tal-ghasafar kollha li gew elevati mill-fond gestit mill-appellant numru tlieta (3) St. Nicholas Street, Hal Kirkop, safejn dawn għadhom jezistu w tirrevokaha fejn ikkundannatu ghall-hlas ta' multa ta' tlitt mijja w seba' w tmenin lira Maltin (LM387) ghall-fini tar-reati kontra I-Ordinanza tad-Dwana dedotti fl-ewwel imputazzjoni, imputazzjoni w fejn ikkundannatu għal multa ta' elfejn lira (LM2000) imposta fir-rigward tat-tielet imputazzjoni w dan minnhabba l-konkors formali jew ideali bejn it-tieni w t-tielet imputazzjoni. B' kollox għalhekk il-multa totali hija dik ta' elf lira Maltin (LM1000) li, jekk ma jithallsux minnufieh, jigu konvertiti f' mitejn jum prigunerija skond il-ligi.

Il-periodu ta' tlitt (3) snin tas-sospensjoni w projbizzjoni tal-appellant li jottjeni xi licenzja tal-ibbalzmar jibda' jiddekorri mil-lum.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----